

Szerkesztőségi iroda:

R.-szombat, Losonezi ut 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyilttér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petitsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

Némely doktorról és recipéiről.

Frankhon egyik királyának udvari bolondja urának bebizonyította azt, hogy Páris lakosai közt doktor van a legnagyobb számban. Könnyen bebizonyíthatta volna még azt is, hogy nem minden doktor, doctus is egyszersmind. Így van ez másutt is, nem csak jó Páris főváros lakosai közt.

A példa bizonyít legjobban.

A mi betegünknek, a gazdasági egyesületnek is jelentkeznek már doktorai, a kik megírva recipéiket, nyugodt lélekkel néznek az idők folyama elé, mint a kik kötelességeiknek eleget tettek, melyeket lelkiismeretük szabott eléjük.

Az egyik doktor tetszetős czimet irt a recipe homlokára „A jó tanács aranyat ér.“ Igaz, de csak úgy, ha a jó tanácsnak hasznát is lehet venni. Ellenkező esetben még az elfogyasztott papirost sem éri meg, legfeljebb csak tréfás elmefuttatás számba megy, ha ugyan mehet. Az arany tanács recipéje is ebben a modorban komolykodik, amikor azt tanácsolja a gömörmezei gazdasági egyesületnek, hogy az állami pénzügyi közegek által törvényellenesen kirovott és beszédett vagyonátruházási illetéktöbbletet — szerinte évenkénti 50 ezer frtot — a közgazdasági előadó által, a megyei közigazgatási bizottság útján, évi segélyképen, megyei közigazgatási célokra eszközöltesse ki a miniszteriumnál. — A tanácsadó nem látszik ismerni az 1876. évi VI. tezik 24. §-át, különben nem mondaná megelőzőleg: „a közigazgatási bizottság nem fogná megtagadni támogatását az indítványtól, mert a törvény általánosságban tartott kifejezéseinek tág értelmezése mellett, lehetne rá módot találni. E célra egy memorandumot kellene beadni az egyesület részéről.“

De módot nem lehet rá találni.

A közigazgatási bizottság ügyrendi szabályzatának 27. §-a biztosít ugyan indítványozási jogot a bizottsági tagoknak, de a fentebb megjelölt törvény 24. §-ának b) pontja az illetékekre nézve csak a behajtási eljárás módozatához enged hozzászólni. Ez a pont igen rövid és nagyon rideg, nem tűr meg semmiféle tág értelmezést.

T Á R C Z A.

Száll a felhő.

Száll a felhő, száll a felhő
Keletre, keletre,
Száll a madár, száll a madár
Tengerekre, messze.

Bár csak én is elszállhatnék
Röpke madár szárnyon,
Mint a hajnal fényugartól,
Mint a hajnal álm.

Ide hagynám ezt a tájat,
Hol bánatra letem,
Ah de hűtlen kedvesemnél
Itt maradna lelkem.

Nem szállhatok, nem vagyok én
Se' madár, se' felhő,
Elborul az ég, de napja
Ujra, újra, feljő.

Sokszor mondod csalfa, álnok:
Nem szeretsz már engem,
Jer ölembe, csalfaságod
Százszor elfelejttem.

Borsody Béla.

A Hudsonról a Golden Gateig.

— Dr. Bernáth Istvánról. —

(Felolvasatott április 7. a rimaszombati kaszinó nagy termében.)

Alig tehetünk okosabbat, mintha New-Yorkon át lépünk be a nagy Unio területére, melynek végetlenségbe nyuló mezőin, vásári zaj és fényes palotákban gazdag városokban, pár percze kalauzolni szándékozunk a t. közönséget.

Az ut, mely az ígért földéhez vezet, elég szűk. Hajónk két erőd ágyui alatt röpül be a kikötőbe, de a gondolatokat,

De maga az illetékkiszabási törvény is csak az erre feljogosított félnek engedi meg — bizonyos határidőn belül — a visszatérítés követelhetését, mit ha a fél elmulasztott cselekedni, többé megszűnt az létezni még rá nézve is. Együttes tárgyalást pedig még folyó ügyekben sem enged meg. Amit pedig egyszer a magas kincstár elnyelt, ki nem horgássza azt onnan a legügyesebb halász sem.

És ha végtére — feltéve, de meg nem engedve, — megtörténnék az, amire egyáltalában semmi kilátás sincs, hogy a közgazdasági előadó megtörné eddigéle következetesen megőrzött hallgatóságát, rászánná magát — feláldozva lelki-testi nyugodalmát a közérdek oltárán — és a gazdasági egyesület érdekében jelenlét, vagy pénzsegélyt kérő indítványt terjesztene be, a közigazgatási bizottság támogatása daczára sem lenne sikere, mert az egyesület felsőbb helyen már elveszítette a munkásságába vetett hitet.

Ez a helyzet valódi képe.

Egy másik doktor a megyétől várja a megváltás ígét, másként nem remél boldogulhatást az egyesület számára.

A recipe ilyen formán hangzik: kéressék fel a megye az illető gazdasági egyesület által, hogy vegye őt pártfogásába, a közérdek szempontjából. Önmegadózatási jogánál fogva pedig kötelezze a községeket évi díj lefizetése mellett, a gazdasági egyesületbe belépni.

Ez az indítvány is csak papirosan hangzik szépen, a valóságban azonban kivihetetlennek bizonyulna be. A megye már 1880. február 8-án Rimaszombatban megtartott bizottsági ülésében elhatározta erkölcsileg támogatni a gazdasági egyesületet, s e célból elküldözte megyszerte a felhívásokat. Mi lett az eredmény? nem tudom. Tagok gyűjtésére a megye sem tehet többet, nem lévén joga arra, hogy akár egyest, akár községet a gazdasági egyesületbe való belépésre kényszerítsen. Még a ministerium hatalma sem terjed tovább, mint addig, hogy a községet saját vagyona után, az adótfizetők nagy társulatának tagjai közé sorozhatja be, de a fentebbi czimen meg nem sarcolhatja.

mit a tátongó ágyuk bennünk keltének, csakhamar elüzi a látvány, mi az új világ legnevezetesebb tengeri kikötőjében élénk táru.

Mily változó érzelmekkel szemléli minden utas e képet? A nyári lakásokat, melyek a szigetek lejtőit elfoglalják, a köztőlük kigyózó poros utakat, a napégette gyepet, s a kikötő nem szűnő forgalmát, mely aránylag nem nagy térre lévén szorítva, élénkebbnek, nagyobbak tűnik fel mindannál, mit valaha láttunk. Nagy tengeri gőzöskö phennev utjuk fáradalmait, kirándulókkal telt s a mi szemünknek szokatlanul nagy és díszes helyihajók, apró vontató gőzöskö vagy vitorlás rész-esónakok tarka egymásutánban váltakoznak, s teszik még gazdagabbá, változatosabbá az érzelmeket, melyek az új világba léptünkkor ugyis föl vannak zavarva eléggé.

A reggeli atmosphaera párázata és füstjében, egy nem épen széles földnyelven, körülövezve a hatalmas Hudson folyó hullámaival, nyúlik felénk az érdeklődés főtárgya, az Unio legnevezetesebb városa az „Imperial City“, a városok császárnője, a mint az amerikaiak nevezni szeretik — New-York. Jobbra Brooklyn, összekötve New-Yorkkal az óriási broocklyni hiddal, maga is mintegy fél millió lakost számlál; balra New-Dersey gyarai, elevatojai és pályaudvaraival — mind csak kiegészítését képezik a középben emelkedő New-Yorknak, bár politikailag nem tartoznak is hozzá.

Hajónk végül kiköt a számtalan doekok egyikében. Egy kézszerítés, egy rövid bucsú azoktól, kik rész- és viharban társaink voltak; a hajótól, mely oly hűn és pontosan tette meg a több mint 3000 mrtfnyi utat, — s mi a nagy köztársaság földén, szabadságot lehelő intézményei, fáradalmat s nyugalmat nem ismerő népe közt vagyunk.

A szem kíváncsian keresi mindenben az újat. Nem is marad kielégítetlen, mert pár perc alatt az utas akarva, nem akarva, biztosan belé jut a zaj és forgalom középpontjába a Broadwaybe.

A Broadway alján, közvetlen a Hudson fölött különös, circusnak látszó faépítmény emelkedik, a Castle Garden, mely oly nevezetes szerepet játszik az Unio életében, mert ott

Ebből kifolyólag a második pont magától eselik. Az t. i. hogy a körjegyzőségek, mint gazdakörök octroyáltatnának. A gazdakör székhelye a körjegyzőség székhelye lenne. Valószínűleg a körjegyzőt szánta körelnöknek, különben a székhelyről hallgat, vagy pedig így formulázza: a székhely ott van a hol a körelnök lakik. No, ha a körjegyző lenne a körelnök, akkor el lehetne mondani: szegény gazdakör, még szegényebb körjegyző! A kör is az egyesület sorsára jutna bizonyára. A körelnök épen ugy nem csinálna semmit, mint a kortagok. A doktor ur volt már ilyen körelnök, és így saját tapasztalatából is bizonyíthatja ez állítás igaz voltát.

A körjegyzőnek nincsen arra ideje, hogy a népboldogító szerepét ez irányban is 5—6 községben sikeresen vihesse. — Nem gondolt-e Boros Mihály „Boldogházi esték“ című könyvére recipéje irásánál a doktor ur?

Lehetséges, hogy nem is számít a körjegyzőre, de a ténitöt megnevezi, rábizván a szorgalmi kerten kívül még egy 1/2—1 holdnyi terület gondozását, mint gyakorlati kísérletek tételére szánt helyet. Honnan hasitanák és ki zsebéből fizetnék ki a szerzett terület árát? azt nem mondja meg a recipéje.

A vándortanárok szerepét ugyancsak a szegény falusi tanítókra bízna, a kik a falusiakat vasárnap, szerdán és szombaton délután discursive oktatnak és vezetnek be az okszerű gazdálkodás titkaiba, kapván (?) ezért az államtól 80—100 frt jutalmat. Egy e célra irt szakkönyvecskéből, téli estéken át, a telkesgazdáknak előadást tartana, a község határában sikerrel termelhető kalászos- és takarmánynövények okszerű műveléséről, trágyakezelés, földművelés és az állattenyésztés főbb alapelveiről; különben is a néptanítók lévén azok, a kik a néppel nap-nap után érintkezésben vannak és együtt sétálnak.

A ki csak némi figyelmet fordított arra, hogy megismerkedjék egy — a maga kötelességét hiven teljesítő — néptanító teendőivel, nem fog rá még egy ilyen terhet róni. Emleget vasárnap délutánt, a mikor pedig leginkább el van foglalva a tanító, küzködően az istenitiszletet bevégezte után az ismétlő-iskolával;

szállanak partra az ó-világot megunt s jobb hazát kereső emigránsok, köztük a mi sárosi tótjaink is.

Itt kell kimutatniok, hogy dolgaik rendben vannak, s hogy van elég pénzük eltartásukra, mert ha nincsen, még azt az örömet sem élvezhetik, hogy gyönyörködhetnének New-York fénye és gazdagságában, a legelső hajóval expedálják őket vissza a honnan jöttek.

Ha a szem kifáradt a kikötő változó képét szemlélni, s ha kíváncsi látni New-York legjellemzőbb vonásait, erre alig lehet jobb alkalom, mint egy séta a Broadwayn. Ott, hol a Broadway csaknem a Hudsonba fut legélénkebb a zaj és forgalom, legsüketitőbb a láрма. Az utca kövezetén százával robnak New-York sárga omnibusai és bérkocsijai, a járdákat szüntelen kiáltó gerkőczök és házalók foglalják el, bámulatos kitarással kínálva ezikkeiket boldog- és boldogtalanoknak. Az imént érkezett pozsgás és vallas angolok eltűnnek a sápadt képu borotvált yankeek és feketéllő négek között, s míg ezek körülünk történnék, fejünk felett zakatolnak sűrű vonatai az „elevated railway.“ (földfeletti vasut)nak.

Az utczát változatos kirakatok, téres boltok, nagy vörös téglá és vasoszlopokból emelt házak szegélyezik; néhány középület, melyen amerikai szokás szerint, vigan lobog a csillagokkal beszőrt köztársasági lobogó.

Hajdan, midőn még a hollandusok voltak urai New-Amsterdammak, amint akkor New-Yorkot nevezték, szerény hely volt az egész nagyon. Pár ezer ember élt a nagy jövőjű városban, folyton rettegve az indiánok támadásaitól. Ott, hol ma New-York bürzeje, leggazdagabb bankjai és üzletei emelkednek, állott az indiánok ellen emelt fal s az utczát Wallstreetnek nevezik ma is.

Sokáig versenyeztek az uralomért a Manhattan felsziget régi urai, a rézbőrű indiánok, s a holland gyarmatosok, míg végre is az angl-saxon faj lett ur fölöttük, ennek köszönheti a város mai fényét és jelentőségét. Az indiánok végkép elpusztultak, a hollandok utódai pedig eltűntek a bevándorlók nagy tömegében. Sok, igen tekintélyes polgár van azonban mégis közöttük, kik büszkén szeretnek hivatkozni őscik érde-

Miután ez idő szerint a sok, jó és olcsó takarmány termelés a magyar gazdáknak egyik legfőbb feladata, s mivel határozottan beigazolt tény, hogy a takarmányzab kitűnő jó takarmányt, egy holdról 22—30 bécsi mázsát, középtermésben ad, e mellett olcsó takarmány is, mert egy szántást, s 1 holdra csak 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ hektoliter vetőmagot, s így 4 frt 40 kr.—4 frt 98 $\frac{1}{2}$ kr. vetőmag költséget igényel, ezenfelül ugarban is bátran termelhető, jó buza van utána (probatum est.) mert a talajt nem soványítja, de gyökérzete által gazdagítja és a száraz homok talaj kivételével mindenütt, még a sovány, kőves, sekély rétegű talajon is haszonnal termelhető, s tekintettel arra, hogy kalászhányás kezdetén júniusban levágva jobb és több takarmányt ad, sok ezifra, drága magú, sok tárgyát, gondos és költséges miveltést igénylő s bizonytalan termésű takarmány-növényénél, az esőt is minősége nagyobb hátránya nélkül jobban kiállja, mint más takarmány-növény p. u. a búkköny, (mely ha száraz állapotban megázik minden értékét elveszíti, hamar is megdül, ha kővér alulról sárgul s rohad) s így termelése rizikóval is jár, míg a takarmányzabnál ezen hátrányok nincsenek, trágyság földben, ugarban idejében és sűrűn vetve 32—40 bécsi mázsa takarmányt is bead. Így tehát a takarmányzab hazánkban a lucerna és löhere után (sőt sok helyt ennél is előbb) a legelső helyet foglalja el, s a legkiterjedtebben miveltető takarmányt van hivatva szolgáltatni a magyar gazdáknak. Azért hasznos szolgáltatást véltünk tenni gazdatársainknak az által, midőn a takarmányzabnak a gyakorlatból merített kitűnő minőségét gazdatársaink tudomására hozom, s a zabnak takarmányul vetését úgy nagyban, mint kiesiben, úgy ugarban, mint nem ugarban ajánlani bátorodom.

A zab takarmány értékéről beszélnél, érezzük meg, 1 hold zab vetés szemes takarmányul felhasználva, mennyi jó takarmányt ad? idejében bevetve közép jó földön középtermésben ad: 30 pozsonyi mérőt, 1 pm. zab felér 120 bécsi font szénával — középtermésűvel. — így tehát a szemtermés által ad: 36 bécsi mázsa takarmányt, szalma termésben ad: 35 b. mázsát, ennek minden 2 b. mázsája megfelel; 1 bécsi mázsa szénának, így szalmában 17 $\frac{1}{2}$ mázsát, összesen 1 hold zab ad: 53 $\frac{1}{2}$ bécsi mázsa jó takarmányt, melyik ezifra takarmány ad 53 $\frac{1}{2}$ bécsi mázsa jó takarmányt 1 holdról? igen kevés, legtöbb esetben még a lucerna sem. Azért, ha sok marhat akarunk tartani, vessünk úgy szalás-, mint szemes takarmányul sok zabot, s a szemes zabot ne adjuk el, de etsük meg, (mint tettek a régi gazdak az olcsó zabvilágban.) így tarthatunk sok marhat és jól, ezenkívül a talajból kivett növényanyag a gazdaság javára marad vissza.

A zab termelése tehát hazánkban úgy szalás, mint szemes takarmányul nagy figyelmet, s miveltése nagyobb mérvbeni kiterjedést érdemel. Még a júniusban zölden levágott takarmányzab okszerű berakásáról a boglyákban kellene szólnom, melytől ezen takarmány jó minősége nagy mérvben függ, de erről majd máskor, mert ezikkem így is hosszúra nyúlt; t. szerkesztő ur pedig a hosszú cikket nem szereti.

P.-Apáti, 1885. márcz. 28.

Vajda Gyula.

Kertészet.

A konyhakerti munkák havi szemléje.

Április hó.

Hogy ha márczius hideg és télies volt, s e miatt [nem minden munka lehetett elvégezve, úgy azt most gyorsan kell foganatosítani. A veteményes ágyak ásata napi rendszer van. Az olyan zöldségművek, melyeket huzamosb ideig zsege minőségben ohajtunk élvezni, mint például: a borsó, murok, májusi fehér répa, retek ismételt veteményeztetnek, illetőleg azok fő elveteményezése e hó folytán történik.

Az őszszel felásott és bevetett zöldségágyak a gyomnövényektől szorgalmasan tisztítatnak. A téli saláta körülkapáltatik s koronkint megöntözendő.

Uj spárga-ágyakat is most kell készítenünk. A virágerepekből kelesztett dinnye és ugor kápalánták a melegágyakból elfogyasztott retek, saláta s egyéb növények helyére ültethetők ki. Azon esetre, hogy ha így kelesztett palántáink készletben nem volnának, dinnye- és ugor kámagot a melegágyakba ültessünk.

E hó elején, korai és közép erő burgonyát, s tizenötödike táján későn erő fajt is ültethetni; spárga borsó, korai bokor bab, esetleg némi kockázattal ugyan, de kisebb mennyiségben való ültetése szintén ajánlható. A korai s már kikelt borsó megkapáltatik. Hagyma, toghagyma, valamennyi faj kél, fejés saláta, s a fűszer növények elültetnek és elplántálhatók.

A szabadba veteményezhetők: káposzta, kél, kalerábé, karfiol és egyéb zöldségművek. A melegágyakat szorgalmasan kell szellőztetni, de mind a mellett a szél ellen óvunk; este még mindég befedessenek. Az árticsóka és eardon takarójuktól felszabadítottak, s kis kézi kapával földjük a tövek körül porhanyítottak. E művelet alkalmával szaporításuk is megejthető, oly formán, hogy az anyatövek erőteljes sarjhajtásai ovatosan külön választva, ugyanazon vagy más ágyba, egymástól mintegy egy méter távolságra, oly mélyen mint alattok volt, ismét elültetnek és gondosan megöntöztetnek.

A száraz és a tövek megkapálódók és száraz időjárás mellett gyakran és bőven öntöztessenek, hogy ha bő és jó termést ohajunk elérni; inda hajtásaitól ismételve tisztítani különösen ajánlom.

Április folytán van ideje a csiperke ágyak készítésének is. Erre nézve legalkalmasabb hely egy száraz pineze vagy a növényház virágágya mögött levő tér, 8—10 R^o alandó mezzel, — hová, szalmától egészen tiszta, érett lógánéj halmozatik vagy terigettetik szét úgy, hogy jól átmelegüljön, és az minden harmadik nap magforgattatik, s miután ezt négy vagy ötször ismételtük, legnagyobb hőfoka elpárolgott s a trágya mintegy penészes szint nyer s ilyenkor legjobban a csiperke ágy készítéséhez, — megjegyzendő azonban, hogy a mondott előmunkálatok tartama alatt a trágyát eső vagy víz ne érje. Ezután 25—30 cm. magasan jó keményen lenyomkodtatik azon helyen, hol a csiperke gombát természetü szándékunk. S ha ez is megtörtént, elővesszük az eleve megrendelt és készen tartott gombacsírát s azt kisebb-nagyobb darabkáiban a trágyaágyba vajt lyukakba három cm. mélyen, s egymástól 20—25 cm. távolságra tesszük le, mire ismét jól lenyomkodjuk. Ezután ugyancsak három cm. magasan lehet

táperős, de még sem könnyű földréteggel takarjuk be s igen mérsékelt nedvesen tartjuk; ha a földréteg felette kiszáradna, akkor langyos vízzel az öntöző kanna apró likaeszes rostáján keresztül meglocsoltatik.

Ily eljárás mellett öt vagy hat hétre igen bő csiperke gomba termést fogunk elérni. Igaz, hogy a vidéken a csiperke gomba természetével még kivételesen is alig foglalkoznak, hanem a birodalmi és fővárosokban nagyon jelentékeny és még jövedelmezőbb az. Nem ártana megkísérteni.

Egy termelő.

A közönség köréből.*)

T. Szerkesztő ur! Folyó hó 4-én a helybeli dohány nagy árudába szivarért küldöttem Weisz Sámuelhez, ki azon kifejezéssel utasította ki küldöttemet, hogy részemre szivar nem ad. Tudva, hogy az elárúsító közeg a közönség bármely tagja részére köteles az állami egyedáruság tárgyát — a dohányt — készpénzzel kiszolgáltatni, most már személyesen mentem el nevezetthez — böhelyiségébe, — s midőn illedelmes felszólítottam, hogy szivart adni sziveskedjek, kérelmem teljesítését a legdurvább kifejezések kíséretében ismételve megtagadta.

Kérdem: van-e joga ilyen eljárás az egyedáruság kezelésével megbízott közegnek bárkivel, annál kevésbé tisztességtudó olyan polgárral szemben, ki az állam érdekében vérrel és pénzzel adózik.

Tekintve, hogy az ily minősítetlen eljárás Weisz Sámuelnek nem egyetlen megrovható eselekménye, t. szerkesztő ur engedelmével ezen ur rovására a további közlését is magamra vállalom.

Rimaszombat, 1885. ápril hó 5.

Kalás Márton.

Meghívás.

A rozsnyó-egyházmezei róm. kath. tanítóegylet alapszabályainak VIII. p. 9. § a alapján a Várgede-Kishont egyesült kerület tanköze Rimaszombatban, a róm. kath. iskola egyik tantermében folyó 1885. év április hó 30-án, d. e. 9 órákor tavaszi gyűlést tartja, melyre a fentnevezett kör minden rendű s rangu, egyházi s világi a. t. tagja, a tek. rimaszombati róm. kath. iskolások, s a tanügy iránt érdeklődő minden iskolalárat tisztelettel meghívatik.

A közebédben résztvenni ohajtók Uthy Antal karvezetőtanító urnál jelentkezzenek.

Susány, 1885. ápril 9.

Bahéry János, körelnök.

Értesítés.

A „Gömörmezei orvos-sebész-gyógyszerész egylet“ tavaszi közgyűlést a folyó év és hó 27-én, délután 4 órákor a rimaszombati takarékpénztár tanástermében tartja meg, melyre az egylet tagjait meghívni van szerencsénk.

Rimaszombat, 1885. ápril hó 10.

Dr. Marikovszky Gusztáv,

Dr. Löcherer Tamás,

elnök.

titkár.

Hírek és vegyesek.

Kinevezés. Draskovics Gábor, ki megyénk közigazgatási kezelő hivatalában alkalmazva tette magát igen sok jó tulajdonairól ismeretessé, főispán ur ő méltósága által megyei kiadónál lett kinevezve.

Hymen. Molnár József helybeli ügyvéd, s tüdőoltó egyletünk főparancsnoka, f. hó 7-ik napján (kedden) tartotta esküvőjét, Glósz Arthur szalóczi vasgyári igazgató kedves leányával, Gizellával. A boldog pár a szövetségéhez a nevezett egylet parancsnok testülete táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait, melyeket az ismerősök és tisztelők széles köre tesz — bizonyára — magáévá.

Dr. Bernáth István f. hó 7-én esti 8 órákor — a helybeli kaszinó nagytermében — tartotta meg igen érdekes és tanulságos fölövasát nagy számú közönség előtt. Magát a tapasztalatokban gazdag cikket t. olvasóink a „Tárczában“ veszik; itt csak arra utalunk, hogy lapunk eme jeles munkatársa német-angol-franciaországi s amerikai utjáról egy nagyobb munkát szándékozik írni, főtekintettel a közigazgatási viszonyokra, melyeknek tanulmányozása volt egy egész évre terjedt utjának célja.

A gömöri h. h. egyházmegye e hó 8. és 9-ik napján — közönségünkre nézve egész varatlanul — tartotta meg városunkban rendes tavaszi közgyűlést, melynek lefolyásáról terjedelmes értesítést vettünk ugyan, de azt térszűke miatt ez uttal nem közölhetjük. Mint általánosabb érdekűt megemlítenünk kell, hogy egyházmegyei tanácsbíróvá a világiak közül B. Nyári Sándor, aljegyzővé Osváth Dániel, tornallai járásbeli szolgabíró segéd lett szótöbbséggel megválasztva; a Miskolcra e hó 28. és következő napjain tartandó egyházközületi közgyűlésre, ezen egyházmegye részéről Török József egyházi tanácsbíró, Terhes Pál aljegyző s Kálniczky Endre pénztárnok, s a világiakból pedig Sárközy Gyula, Farkas Ábrahám, és Hanvay Zoltán tanácsbírok lettek kiküldve. Az egyházmegye ez év őszén tartandó közgyűlésének helye — mint sorban következő — Gortva-Kisfalud jelöltetik ki. Ezuttal Radnóton volt a sor, de mert különféle okok leginkább az elszárlásolási nehézségei miatt, e megítéltetést 200 frt váltásdíj lefizetésével elhárította magáról, városunknak jutott a szerencse, hogy a h. h. egyház ezen megyebeli kitűnőségeit falai között ültözölhet.

Műkedvelői előadás Jolsván. Tudósítónk értesítése szerint Jolsva város művelt közönségének igen élvezetes estét szereztek az ottani műkedvelők e hó 6-ik napján (husvét hétfőjén) a „Korona“ vendéglő nagytermében; előadván jelesül Berezik Árpád „Jótekönyezelra“ nevű három felvonásos vígjátéka oly meglepő sikerrel, hogy a díszes közönség, mely a nézőtér szorongásig betöltte, teljes meglepedésének kifejezésével kelle találkozniok. — A fellépett hölgyek közül Meko Miksáné, Madarász Irén, Gaál Irén, Zajacz Margit, Rudnay Juliska és Mariska, Ratkovszky Árpádné, Hricz Anna, Vietorisz Sándorné, Szikora Örsze, kedves, átértett játékkal, erőteljes színi képességükről, díszes öltözékkel pedig művészes, előkelő izlésükről nyújtottak meglepő bizonyítékokat. A férfiak sem eredménytelenül küz-

* E rovat alatt a közérdekű felszólalásokat díjta'nnal közöljük, de felelősséggel a beküldő tartozik. Szerk.

döttek az elismerés koszorujáért. Hoffer Tivadar, Kun Aurél, Laffeurs Ede, Madarász Soma és Remenyik Ede természetes, összlhangzó játéka magas színvonalú igényeket is kielégíthetett volna. Az előadást táncmulatság követte, s hogy minő kedvre hangolta részeseit, arról a virradat mosolyogva tehetett volna tanúságot.

Bazár lesz ápril 15-én (szerdán) d. u. 4 órától kezdve a helybeli felsőbb leánynevelő intézetben. A növendékek ugyanis a munkaórákon kívül készített próbób s gyakorlati czélú kézimunkákat — mint más években is történt — fogják a bazárt látogató közönségnek elárúsítani. Mindenesetre föl hívjuk rá a t. közönség figyelmét, s első sorban az érdeklét szülők hivatva vannak arra, hogy a kézimunkák megvétele által fokozzák a fiatal leánykák munkakedvét, s minél nagyobb örömet szerezzenek nekik a tömeges megjelenés által. Venni csak az vesz, kinek megfelelő tárgyra van szüksége. Tudni való, hogy az összeget, melyet munkáikért bekapnak, takarékpénztárba szokták elhelyezni. Ime a takarékoságra szoktatató eszköz egyszersmind az ifjusági bazár intézménye!

Rabbi-kerületek fognak alakítani megyékben már közelebb, s amint értesültünk, lehetőleg a közigazgatási járássok száma és terjedelme szerint, — mely beosztás hivatva lesz jövőre megszüntetni, különösen az izraelita hitközségek hova tartozandósága s az anyakönyvek vezetése körül eddig tapasztalt zavarokat. Az e tárgyban f. évi május hó 4 napjára, Rimaszombatba összehívott értekezlet megállapodásait, — ha alkalmunk lesz reá — ismertetni el nem mulasztandjuk.

A megyei muzeumnak Martinelli Antal szobrászunk két gipszművét ajándékozta. Az egyik alföldi cigány legényt ábrázol hegedűn húzva ábrándos nótáját; a másik cigány leány amint falusi látogatásából tér vissza s kötényében tojást, balkezeiben pedig kitekert nyaku libát rejteget. Mindkettő fél életnagyságúnál valamivel nagyobb. — A fiatal művész éveken át itt, szülővárosában ohajtotta tehetségét értékesíteni; ámde a kis városok nem képesek meg elegendő tért adni a művészetnek. S mert ez idő alatt majdnem kizárólag az ornamentikára volt foglalkozásában utalva, ama néhány magánépületnek, melyek közelebb emelkedtek, díszítményei tanulságot tesznek, hogy az építkezésben a stílusúség emeli vala a jobb izlést, ha köztünk maradhat. — Egyuttal megemlítjük, hogy a gömörmezei művészeti és régészeti kiállításon osztatlan elismerést nyert „Busuló betyárja“ épen itt nálunk kevés megrendelőt kapott, holott közintézetünk s vagyonos polgáraink ez eredeti genreben alkotott gipszművet elég jutányos (10 frt) áron megszerezhetnék.

Az országos kiállítás tartamára egyik — olvasóink előtt már régebben ismeretes, kedvelt tollu munkatársunkon kívül — szegedi lakos, Golyóssy Gusztáv ur, az „Alföldi Iparlap“ volt kiadója, azon ajánlattal tisztelte meg lapunkat, hogy ez országos esemény jelentősebb mozzanatairól olvasóinkat hertenként értesítendő. Ugyanek az utóbbi közlemény folytán nem mulasztatjuk el kiállítóinkat tájékoztatni, miszerint azok, kik beküldött tárgyaik kicsomagolásánál személyesen jelen lenni akarnak, saját érdekükben jól teszik, ha azon csoport felügyelőjéhez, melybe küldeményük tartozik, levelileg kérdést intéznek az iránt, hogy mikor (mely napon) kerül rájuk a sor? Mert a kicsomagolás, félállítás, a beküldés sorrendje szerint történvén, erre esetleg napokig kellene várakozniok, a mi nem esekély költsékekezzel járna.

Mikulik József felkéri azokat kik „Magyar kisvárosi élet 1526—1715“ című történeti művére előfizetőket gyűjteni szívesek voltak, hogy az ivatek lehetőleg f. hó 15-ik napjáig küldjék be; egyuttal figyelmzettük a t. cz. érdeklődőket, hogy megrendeléseikkel lehetőleg a mondott napig jelentkezzenek, amennyiben a mű könyvársi uton vagy épen nem, vagy csak néhány példányban és jóval magasabb áron lesz kapható. Ekkép megtörténhetik, hogy a munkát meg nem szeresheti, ki az előfizetéssel elkésett.

Tamásfalván, a közelebbi ünnep második napján, a „Gondzú“ helyiségében nyilvános táncmulatság tartatott, melynek mintegy 70 o. é. frt tiszta idővelme r. kath. egyházi díszítmény — zászló — költségeire lett felajánlva. A mulatság bár népies, de azokra nézve is, kik városunkból részesei voltak, sikerültnek mondható; hanem a vendéglői kiszolgálát, az lehetett volna egy kissé — — — előzékenyebb is.

Heti naptár.

	Katholikus	Protestáns	Izraelita
Ápril 12.	V. D. I. Feh. v.	D. 1. Quasim	Niszon 27.
„ 13.	H. Hermeneg	Hermeneg	Niszon 28.
„ 14.	K. Tiburezius	Tiburez	Niszon 29.
„ 15.	Sz. Anastasia	Olympia	Rosch. Ijor 30.
„ 16.	Cs. Lambert	Aron	Ijor 1.
„ 17.	P. Kr. d. és sz.	Rezső	Ijor 2.
„ 18.	Sz. Apollonius	Valerian	Ijor S. T. M. 3.

Napirend:

Minden kedden és pénteken polgári ügyekben, szerdán és esütőnapokon fenytő ügyekben a helybeli kir. törvényszéknél.

Ugyanek kedden és pénteken a megyei írárszéknel s városi hatóságnál tanácsülés, kivéve az ünnepe eső napokat.

Minden hétfőn, kedden, esütőnapokon nyilvános tárgyalás fenytő ügyekben a kir. járásbíroságnál.

Minden szombaton panaszfelvetel ugyanott, kivéve az ünnepekre eső napokat.

Apr. 13. Közigazgatási bizottság ülése, a megyeniz kisebb tanácskozási termében.

„ 15. Edelenyben országos vásár.

„ 20. Jolsván országos vásár.

Felelős szerkesztő: Rábely Miklós.

Magán-hirdetések.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztár az annak idején ki nem váltott, — illetőleg meg nem hosszabbított zálogtárgyak elárverezésére folyó év április hó 14-nek d. u. 2 óráját tűzte ki saját helyiségében; miről az érdeklét felek értesítettek, a venni szándékozók pedig ezennel meghívattak.

Rimaszombat, 1885. márczius 28-án.

A igazgatóság.

Fogorvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy Budapestről a **fogtechnikai, fogműtői tereen tett tanulmányaim befejeztével haza érkeztem.**

Mai naptól fodrász-üzletemben, — vagy kívánatra a megrendelő lakásán — **e szakba vágó működésemet megkezdem:** ugyanis a szájbán hiányzó fogakat mű-fogakkal **potolom** amerikai mód szerint,

plombirozást, fogtömést, fogtisztítást, a beteg fogak fájós idegeit, szükség esetén a fájdalmas fogakat, avagy gyökereit, egy pillanat alatt eltávolítom a nélkül, hogy ezzel csak legkisebb szenvedést okoznék. — Mély tisztelettel

Tatár László,

fodrász és fogtechnikus.

2-2

Losonczon a kaszinó tőzsomszedságában.

Lakváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddig eszerencsényi-utczán levő fűszer- és vegyeskereskedésemet tetemesen megnagyobbitva — **folyó évi márczius hó 24-től** a főtéren levő **Dapsy-fele házba helyeztem át.** Mint eddig, úgy ezután is nagy raktárt tartok mindenféle **liszt-, fűszer- és élelmiszerek-,** ugyszintén **külföldi főzelekek-, sajtok-** stb. stbből.

A legjobb **amerikai petroleum,** valamint a legkittenőbb **kocsi kenőcs** nagyban és kicsiben szintén kapható. Üzleti helyiségem megnagyobbodásával egy jó hirtérnek örvendő **tűz- és betörés ellen biztos pénzszekrénygyár** ügynőségét is felvállaltam; melynek gyártmányait a következő olesó árakon boesajtom aruba, u. m.

0.	számút	65 frtért.
0 1/2.	számút	80 frtért.
1.	számút	95 frtért.
2.	számút	125 frtért.
3.	számút	150 frtért.
4.	számút	175 frtért.
4 1/2.	számút	195 frtért.

Az eddig nyert bizalomtól felbátoritva, oda fogok hatni, hogy pontos kiszolgalat, jó minőségű áruk tartása és illő ár mellett megelégedést továbbra is megtarthatssam.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel Rimaszombat, 1885. márczius 20-án.

Bródy Bertalan,

fűszer- és vegyeskereskedő.

4-6

Értesítés.

A pelsüci takarékmagtári egyesület t. cz. részvényeseit tudomás s alkalmazkodás végett van szerencsém értesíteni, hogy a végleszámoló gyűlés, mi-helyest az egyesületnek még kint levő követelése be-hajtván, a magtári épület, — mely az egyesület va-gyonának legnagyobb részét képezi, — felszerelvé-nyeivel együtt értékesítve lesz, azonnal össze fog hivatni. — Pelsücz, 1885. év április hó 1. 2-2

Maklár István, elnök.

Árverési hirdetemény.

A pelsüci takarékmagtári egyesület tulajdoná-hoz tartozó magtári épület felszerelvényeivel együtt, — esetleg külön-külön is, a folyó év május hó 4-ik napján Pelsüczön a hely színén **árverés utján elfog adatni.** A venni kívánók bánatpénzzel ellátva, ezennel meghivatnak. — Pelsüczön, 1885. év április hó 1-én. 2-3

Maklár István, elnök.

Bérlethirdetés.

A mélt. gróf Serényi László ur tulajdonához tar-tozó putnoki **italmérési jog,** a „Vám“ vendéglő he-lyiségeivel együtt, nemkülönbön ugyancsak az ő tulaj-donát képező putnoki **vásárjog** — együttesen vagy külön-külön — az **1885. évi szeptember hó 30-tól,** 1890. évi december hó 31-ig terjedő **5 és 1/4 evre** bérbe adatik.

A bérleti szándékozók felhivatnak, hogy **írásbeli ajánlataikat,** lakezimök pontos megjelölése mellett, fent nevezett gróf ur putnoki kasznári hivatalában, vagy alólirott nál, — mely helyeken, a bérleti feltéte-lek is, bármikor megtekinthetők — **folyó 1885. évi april hó végeig nyujtsák be.**

Az ajánlatok közötti szabad választási jogot, a tulajdonos magának fenntartja.

Putnok, 1885. márczius hó 25-én.

3-3 **Farkas Gyula, ügyvéd, Putnokon.**

300 darab birkát

legeltetésre befogad — április hó 1-től szeptember 8-áig — **Stelkovits Károly** hangonyi lakos.

2-2

Hirdetemény.

76. sz. — Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közléssel teszi, hogy a nagyörözei kir. járásbírósnak 1884. évi 1339. számú végzésével **Bárdosy Pál** ügyvéd által képviselt **Nagyörözei takarékpénztár** felperes részére **Nová-ko János** plankin és társai alperesek ellen 245 frt követelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt 720 frtra becsült ingóságokra a fent idé-zett járásbírósnak számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak leendő megtartására határidőül 1885. évi april hó 15. napjának d. e. 10 órája Závadka községébe tüzetik ki, a mikor a bíróilag lefoglalt lovak, ökrök és tehenből álló ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban esz-közöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alól-írott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval be-jelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság táblá-ján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyörözén, 1885. évi aprilis hó 3-án.

Ecseghy József, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetés.

Közadós **KLEIN HERMANN** esődtö-megéhez tartozó 7627 frt 84 kr-ra becsült rövidáru üzlet az összes bolti felszerelések-vel és tartozékokkal, a esődválasztmány hatá-rozata folytán, szabad kézből el fog adatni.

Felhivom ennelfogva a venni szándé-kozókat, hogy erre vonatkozó nyílt ajánla-taikat, a felajánlott vételári összeg 10%-ának megfelelő bánatpénzzel, legkésőbb **folyó évi aprilis hó 15-éig,** alólirott tömeggondnokhoz beadni sziveskedjenek.

Ugyanott a közelebbi feltételek meg-tudhatók, valamint a leltár és az eladásra bocsátott áruk megtekinthetők.

Rozsnó, 1885. april. 1.

Szepessy Károly,

esődtömeggondnok.

2-2

Üzlet helyiség-változtatás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget arról értesíteni, miszerint folyó 1885. évi april hó 1-től

vászon-, szövet- és divatáru-kereskedésem

a főtéren (megyebáz mellett) **Gasko János ur** ujon épült házában van elhelyezve. Tetemesen megnagyobbított üzletemet szükségeseink takáltam korszerű- és divatos árucikkkel kibővítve, minnek folytán a leghirnevesebb gyárakban tetemes bevásárlásokat tettem; úgy, hogy most mindenféle uri és női **divatcikk,** uri és női **fehértűk,** uri és női **öltözék-kelmék** a hozzá szükséges legelő tárgyakkal, a legfinomabb uri és női **prágai keztűk,** mindenféle színű **gombok, csipkék, szalagok, rüschek, kötszővészeti czikkek,** fehér és színes **kötő-pamut, derek-fűző** (Mieder,) stb. stbből a legnagyobb választék áll t. cz. vevőim rendelkezésére.

Főügykezetem továbbra is oda fog irányulni, hogy vevőimnek eddig irányomban tanusított bizalmát ne csak megtartsam, hanem jó minőségű czikkek illendő ártért való ki-szolgalása által azt még fokozhassam.

Üzletem megszemlélésére pedig a nagyérdemű közönséget ezennel tiszteletteljesen meghivom.

A nagyérdemű közönségnek kész szolgálja Rimaszombat, 1885. april hó 1-én

LANDAU A. FIA.

2-*

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógsz. kiállításon **EZÜST ÉRMET** nyert.
A triessati 1882. évi kiállításon **BRONZ-ÉRMET** nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVILT** nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZÉ

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bamaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál, Budapestben.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1.500.000 palaczk.

Kapható Rimaszombatban: **Nagy Béla** kereskedésében.